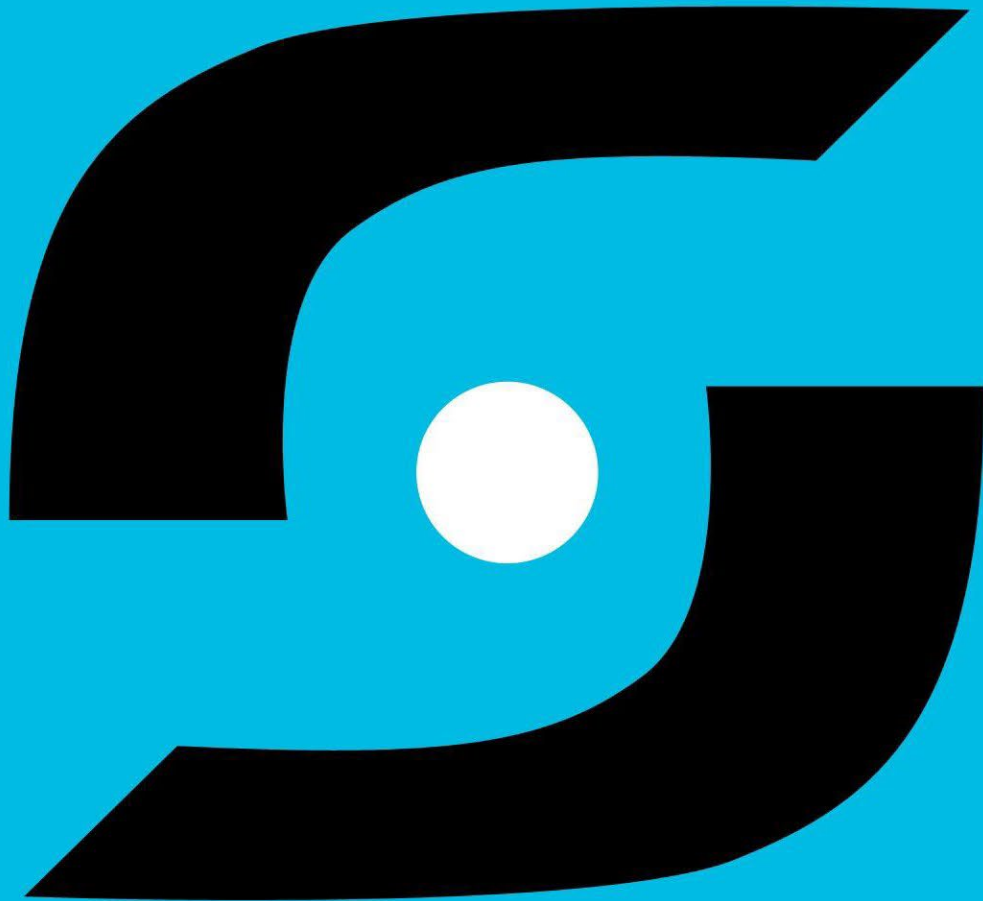

Revidert 2025

S t O r

Utdanningspolitisk plattform

Innholdsfortegnelse

Innledning	1
Den høyere utdannings rolle i samfunnet	1
Akkreditering – hvem skal få tilby hvilke utdanninger?	4
Læring – på hvilken måte skal det foregå?	5
Tverrfaglighet og kompetanseheving	5
Eksamen	6
Automatisk og standardisert eksamensbegrunnelse	8
Forelesninger	10
Kunstig intelligens	12
Praksis og arbeidslivsrelevans	15
Kvalitet i studiene	16
Appendix 1	17
Referanser	18

Innledning

Den høyere utdannings rolle i samfunnet

Retten til gratis høyere utdanning er et viktig element for å oppnå og opprettholde demokratiet, samt et av de fremste verktøyene for å utjevne sosiale forskjeller. En høyt utdannet befolkning, demokrati og arbeidet med utjevning av sosiale forskjeller har betydelig innvirkning på hverandre. I St. Meld. Nr. 16 (2006) - *Tidlig innsats for livslang læring*, fastslår Kunnskapsdepartementet (KD) at regjeringen bør føre en aktiv politikk for å redusere forskjellene i samfunnet gjennom utdanning (KD, 2006).

Denne innsatsen er viktig av flere grunner. God tilgang til utdanning og opplæring er en vesentlig forutsetning for å ivareta det beste ved Norge: den høye tilliten vi har til hverandre og det sterke fellesskapet vi deler (KD, 2023). Derfor, alle burde ha lik rett, mulighet og tilgang til å søke seg inn i høyere utdanning.

God utdanning er også viktig for den enkeltes livskvalitet, da den gir bedre muligheter for inntekt gjennom gode karrieremuligheter, økt deltakelse i samfunnet og tilgang til bedre helsevesen. Velutdannede individer utgjør en ressurs som samfunnet trenger sårt, ettersom dagens samfunn stiller stadig høyere krav til kompetanse og kunnskap for å løse komplekse problemer. Meld. St. 14 (2023) *Utsyn over kompetansebehovet i Norge* sier tydelig at kompetansen til de norske borgerne er Norges viktigste ressurs (s. 5). Her spiller UiS en sentral rolle, ikke bare for denne regionen, men også nasjonalt og internasjonalt.

Et av formålene til universiteter og høyskoler, fastsatt i universitets- og høyskoleloven (uhl) (2005), er nemlig å bidra til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig utvikling.

I tillegg har regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2023-2032) tre overordnede mål: (1) å styrke konkurransekraften og innovasjonsevnen, (2) å styrke den miljømessige, sosiale og økonomiske bærekraften, og (3) å øke kvaliteten og tilgjengeligheten i forskning og høyere utdanning (KD, 2022). Oppgaven med å danne individer som skal løse komplekse samfunnsutfordringer er sammensatt. Derfor mener StOr at Universitetet i Stavanger (UiS), i samspill med StOr, må legge til rette for at studentene som velger å ta sin dannelsesreise og kunnskapsinnhenting ved denne institusjonen, tilegner seg fremtidsrettet og anvendelig kompetanse for å møte utfordringer i samfunn og arbeidsliv i tråd med regjeringens

ønsker og planer.

Videre sier kvalitetssystemet for utdanning ved UiS at universitetet "skal være et attraktivt universitet av høy internasjonal kvalitet med studieprogrammer som er tilpasset fremtidens arbeidsliv. UiS skal tiltrekke seg ambisiøse studenter og tilby et studietilbud som fremmer dannelse og sikrer studentene solid kompetanse" (Utdanningsavdelingen ved UiS, 2023). Studentene skal stå i sentrum av institusjonens virksomhet, der det overordnede målet for kvalitetsarbeidet er at studentene skal oppnå best mulige læringsresultater og personlig utvikling, samt bli tilbudt relevante utdanninger som gir solide forberedelser for aktiv deltakelse i samfunnet og en fremtidig yrkeskarriere. Institusjonen eksisterer ikke for seg selv eller for de ansatte, men for studentene. Det er studentene som skal bygge opp fremtidsrettet kompetanse, drive fagkritikk, og det er dagens studenter som blir neste generasjon forskere. Dette må anerkjennes og dermed legge føringer for universitetsdriften som helhet.

I tillegg er akademisk frihet en av bærebjelkene i demokratiet, og det er viktig at studentene som immatrikuleres ved UiS stimuleres til å bli selvstendige, kritiske tenkere. Det er kun på denne måten at samfunnet kan drives fremover. Gjennom aktiv fagkritikk, meningsutveksling og forskning gjør vi det mulig å utforske det som ikke tidligere var mulig, belyse problemstillinger i samfunnet og utvikle evnen til å løse dem.

StOr mener derfor at:

- Alle skal ha lik mulighet, rett og tilgang til å søke seg inn i høyere utdanning.
- Vi må opprettholde retten til gratis offentlig høyere utdanning i Norge, også til internasjonale studenter utenfor EU og EØS.
- Studentene skal stå i sentrum av institusjonens virksomhet og dette må legge føringer for hele universitetsdriften.
- StOr, i samarbeid med UiS, skal jobbe effektivt for aktiv studentmedvirkning og et sterkt studentdemokrati, da dette er en forutsetning for høy utdanningskvalitet.
- UiS må legge til rette for at studentene ved institusjonen tilegner seg fremtidsrettet og anvendelig kompetanse i tråd med regjeringens ønsker og planer.
- UiS skal utarbeide tiltaksplan og ordninger som sikrer at studenter med ulik bakgrunn får den støtten de trenger, spesielt i starten av studiene, slik at alle har like muligheter

Utdanningspolitisk plattform 2025

til å fullføre utdanningen sin.

- Det er Universitetet i Stavangers fremste oppgave å verne om den akademiske friheten og gjøre studentene til selvstendige kritiske tenkere.
- UiS skal tilby utdanning i samsvar med Bolognaprosessen og det europeiske høyere utdanningsområdet (EHEA).

Akkreditering - hvem skal få tilby hvilke utdanninger?

Det norske utdanningssystemet er tillitsbasert. Institusjonene har friheten til selv å velge hvilke utdanninger de ønsker å tilby, men med noen unntak som er regulert i gradsforskriften. Selvakkrediterende institusjoner sikrer faglig kvalitet og uavhengighet, samt fravær av politisk styring. Det er derfor viktig å verne om universitetenes rett til selvakkreditering av nye studieprogram bør baseres på samfunnsmessige behov og den enkelte utdanningsinstitusjons evne til å opprettholde kvalitet og fagmiljø over tid. Politiske eller regionale interesser skal ikke bestemme hvilke utdanningsprogram en institusjon har lov å tilby. Det skal være faglige og kvalitetsmessige vurderinger som ligger til grunn, og universiteter og høyskoler som er selvakkrediterende institusjoner må gis den tillit de behøver for å kunne tilby de utdanningsprogram samfunnet etterspør. I tillegg må institusjonene selv gjøre det så enkelt som mulig for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) å føre tilsyn med kvaliteten på de utdanningsprogram som tilbys.

StOr mener derfor at:

- Vi skal verne om selvakkrediterende institusjoner.
- Kvalitet, ikke monopol, skal avgjøre hvilke utdanningsprogram en utdanningsinstitusjon kan tilby.
- FOR-2005-12-16-1574 (gradsforskriften) bør oppheves.
- Selvakkrediterende utdanningsinstitusjoner må selv få bestemme hvilke studieprogram de ønsker å tilby innenfor et strengt kontroll- og kvalitetsregime i regi av NOKUT.
- Utdanningsinstitusjonene skal legge til rette for at NOKUT på enklest mulig måte kan gjennomføre nødvendig tilsyn med de utdanningsprogram som tilbys.

Læring - på hvilken måte skal det foregå?

Tverrfaglighet og kompetanseheving

Verden er stadig i utvikling, noe som medfører økende krav til kompetansen i arbeidsmarkedet. Tverrfaglighet etterspørres, særlig innen områder som språk, økonomi, helse, digitalisering, og ikke minst i arbeidet med klimaendringer og teknologi. Derfor bør UiS i større grad legge til rette for at studentene kan utvikle den tverrfaglige kompetansen som samfunnet etterspør.

En god måte å oppnå dette på er å integrere utfordringsbasert læring i høyere utdanning. Dette er en voksende tilnærming som gir studentene muligheten til å tilegne seg faglig kompetanse samtidig som de utvikler transversale ferdigheter gjennom arbeid med autentiske samfunnsutfordringer (Gallagher & Savage, 2023). Utfordringsbasert læring er en fleksibel og tverrfaglig utdanningsramme der studenter, professorer, næringslivet og andre interessenter, samarbeider om å finne kreative og innovative løsninger på reelle samfunnsproblemer (Malmqvist et al., 2015).

Åpne emner er en effektiv måte å gi studentene nødvendig kompetansehevingen på. Disse emnene gir mulighet til å utforske ulike fagfelt og forstå samspillet mellom dem. Samtidig legger de til rette for varierte læringsmetoder og en fleksibel tilnærming til kunnskapstilegnelse. Ved å tilby mer fleksible utdanningsløp, der studentene kan velge deler av sitt studieprogram, kan deres innovasjonsevne og kreativitet styrkes betydelig.

Likevel er åpne emner ikke det eneste virkemidlet for å utvikle tverrfaglig kompetanse. Kursing kan også være en effektiv metode, forutsatt at studentene får kompetansebevis etter fullført kurs for å dokumentere sitt læringsutbytte. Det er også viktig å tilby språkkurs til både norske og internasjonale studenter som mangler tilstrekkelig kompetanse i norsk eller engelsk. Dette vil bidra til at alle studenter får like muligheter til å lykkes i studiene.

For å støtte om gratis prinsippet i høyere utdanning er det viktig at læremidler og pensum er lett tilgjengelig for studentene. Rimelig pris på pensum og gratis utlån av pensum ved utdanningsinstitusjonen eller institusjonens bibliotek vil lede til enda meir tilgjengelig høyere utdanning.

StOr mener derfor at:

- UiS skal tilby flere åpne emner.
- Studenter ved UiS skal kunne søke om åpne emner uten å ha de formelle kravene for generell studiekompetanse oppfylt.

- UiS skal tilby utdanning basert på utfordringsbasert læringsmetode.
- UiS skal etterstrebe å tilby arbeidslivsrelevante og tverrfaglige utdanningsprogram.
- UiS skal legge til rette for at studentene skal kunne ta emner utover sitt studieprogram.
- UiS skal legge til rette for at studentene kan ta minimum 30 studiepoeng med valgfrie emner som del av sin grad. Alle studieprogrammer skal legge opp til at de frie studiepoengene kan samles i ett semester, for å legge til rette for mobilitet og tverrfaglighet.
- UiS skal tilby kursing og kompetanseheving, der det i etterkant tilbys kompetansebevis/kursbevis.
- UiS skal tilby norskkurs, kurs i akademisk skriving og kurs i akademisk engelsk ved behov.
- Utvalget av vitenskapelige bøker på biblioteket bør økes.
- Universitetsbiblioteket ved UiS skal ha stor variasjon i pensum tilgjengelig for utlån.

Eksamen

Eksamensformer og vurderingspraksis ved UiS

Eksamen er studentenes viktigste arena for å demonstrere sin kunnskap. Derfor er det avgjørende at eksamensformer, kvalitet og gjennomføring er tilrettelagt slik at studentene får muligheten til å vise sitt fulle potensial. Tradisjonelle skoleeksamener er ikke alltid den beste løsningen for alle studenter, og UiS bør derfor tilstrebe variasjon i eksamensformer, så lenge dette ikke begrenser muligheten for å levere et selvstendig arbeid.

I tillegg bør eksamenstidspunktet vurderes. Når alle eksamener samles på slutten av semesteret, fører det ofte til unødvendig stress og begrenset tid til forberedelser. Dette kan redusere studentenes prestasjonsnivå. Et prøveprosjekt med suksessivt eksamensforløp for studier med særlig høy arbeidsbelastning kan være en løsning for å fordele eksamenene jevner og dermed gi studentene bedre læringsforhold.

Økt eksamenstid – bedre vurdering og læring

Studentene bør ha mer eksamenstid av flere grunner. Lengre eksamenstid gir rom for grundigere refleksjon og bedre formulerte svar, noe som fremmer en dypere forståelse av fagstoffet. Dette styrker vurderingskvaliteten og sikrer at studentene vurderes basert på kunnskap og forståelse fremfor hastighet.

I tillegg, økt eksamenstid redusere stressnivået og skape en mer rettferdig vurderingssituasjon der studentene faktisk får vist sitt sanne potensial. Lengre eksamenstid tar også hensyn til ulike læringsstiler og individuelle behov, noe som bidrar til en mer inkluderende og rettferdig eksamensprosess.

Det er imidlertid viktig at utvidet eksamenstid ikke fører til mer krevende eller tidkrevende eksamensoppgaver. Dersom oppgavene gjøres vanskeligere, vil poenget med å måle studentenes kompetanse fremfor arbeidskapasitet bortfalle.

Eksamensformer i møte med kunstig intelligens (KI)

Bruken av kunstig intelligens (KI) i academia øker, og eksamensformene bør tilpasses for å reflektere denne utviklingen. Dette kan innebære å utforme eksamensoppgaver som krever kritisk tenkning, analyse og resonnement – områder hvor menneskelig intelligens fortsatt har en klar fordel.

Samtidig bør eksamensformer sikre at studentene utvikler ferdigheter relevante for en KI-

drevet fremtid, som problemløsning, kreativitet og etisk refleksjon. UiS bør finne en balanse der eksamen ikke bare vurderer manuelle ferdigheter, men også studentenes evne til å forstå, anvende og kritisk vurdere resultatene produsert av KI-verktøy.

Eksamen må reflektere både dagens realiteter og fremtidige trender innen utdanning og teknologi, samtidig som akademisk integritet opprettholdes.

Automatisk og standardisert eksamensbegrunnelse

For å fremme effektiv læring mener StOr at studenter automatisk bør motta begrunnelse for eksamensresultatet. Dette vil ikke bare styrke transparensen, men også gi studentene umiddelbar innsikt i egne prestasjoner og områder for forbedring.

Automatisert eksamensbegrunnelse gir studentene tydelig tilbakemelding som kan brukes til videre læring, samtidig som det reduserer frustrasjonen knyttet til lang ventetid på svar. Det sikre også konsistens i evalueringen ved å innføre overordnede krav til begrunnelsens innhold (se Appendix 1.). En standardisert tilnærming vil i tillegg veilede sensorer i å gi mer konstruktive tilbakemeldinger. Ved å gjøre begrunnelsen til en integrert del av vurderingsprosessen skapes et læringsmiljø som er mer engasjerende, støttende og tilpasset studentenes behov.

StOr mener derfor at:

- Variasjon i eksamensformer bør tilstrebes, så lenge dette ikke hindrer studentenes mulighet til å demonstrere sin kompetanse gjennom selvstendig arbeid. Dette bør også vurderes i lys av bruken av KI i utførelsen av selvstendige oppgaver.
- UiS må etablere et kontroll- og kvalitetssikringssystem for eksamensoppgaver for å forhindre variasjon i vanskelighetsgrad, feil og mangelfulle oppgaver.
- Opptak av muntlige og praktiske eksamener bør tillates for å sikre dokumentasjon ved en eventuell klage, forutsatt at sensors personvern ivaretas.
- Det bør gjennomføres et prøveprosjekt med suksessivt eksamensforløp for studier der eksamensbelastningen på slutten av hvert semester er særlig høy.
- Studentene skal gis mer eksamenstid, ettersom vurdering bør baseres på kunnskap og forståelse, ikke på evnen til å skrive raskt.

- Studenter skal automatisk motta begrunnelse for eksamensresultatet uten å måtte søke om det.
- At det skal innføres tydelige retningslinjer for hva en eksamensbegrunnelse skal inneholde for å sikre konsistens og kvalitet i tilbakemeldingene.
- Studentene skal få klar og tydelig informasjon om bruken av kunstig intelligens under eksamen.
- 18. mai bør fredes som eksamensdato.
- Alle obligatoriske oppgaver og møter skal være tydelig kommunisert før semesterstart, og eventuelle endringer må varsles i god tid.
- Universitetet bør øke tilgangen på datamaskiner, særlig i biblioteket, for å sikre bedre arbeidsforhold for studentene. Det bør være flere datamaskiner tilgjengelig på universitetet, spesielt på biblioteket.

Forelesninger

Forelesninger er en av de mest sentrale undervisningsformene ved universitetet og bør kontinuerlig utvikles for å sikre best mulig læringsutbytte. Det må legges til rette for studentaktiv læring, som ikke bare øker engasjementet, men også skaper en mer dynamisk og interaktiv undervisningssituasjon. En mer aktiv tilnærming kan være berikende for både studenter og forelesere.

En særlig relevant metode er utfordringsbasert læring, som har fått økende oppmerksomhet i høyere utdanning. Denne tilnærmingen gir studentene verdifull erfaring med å jobbe i tverrfaglige team, styrker deres tilknytning til næringslivet og fremmer kreativ problemløsning. Siden UiS satser på å være ledende innen utfordringsbasert læring og det pågår forskning på dette feltet ved universitetet, bør denne metoden få en sentral plass i undervisningen. Implementeringen av utfordringsbasert læring på institusjonen må være en del av utdanningspolitikken for å sikre kvalitet, relevans og fremtidig innovasjon i undervisningen.

I tillegg bør opptak av forelesninger være et obligatorisk supplement til fysiske forelesninger. Studenter har ulike behov og forutsetninger, og det er avgjørende at UiS tilbyr fleksible undervisningsformer som gir tilgang til forelesninger uavhengig av tid og sted. Moderne teknologi gjør det allerede mulig å ta opp forelesninger på en måte som ivaretar personvern. For at UiS skal forbli en attraktiv og fremtidsrettet utdanningsinstitusjon, må den tilpasse seg den teknologiske utviklingen og sikre en mer tilgjengelig og inkluderende undervisning.

StOr mener derfor at:

- Alle forelesninger skal gjennomføres fysisk, med unntak av etter- og videreutdanning, nettstudier og samlingsbaserte studier.
- Opptak av forelesningene bør være standard for å sikre fleksibilitet og tilgjengelighet for studentene.
- Alle forelesninger skal tas opp og gjøres tilgjengelige i lukkede plattformer slik at studentene har tilgang ut semesteret.
- Utfordringsbasert læring bør tilbys på de fleste fakultetene for å fremme praktisk erfaring, tverrfaglig samarbeid og innovativ problemløsning.
- Forelesningen som undervisningsform stadig må videreutvikles, og studentaktiv læring bør få en større rolle i undervisningen.
- Det bør legges til rette for økt bruk av eksterne forelesere fra både nasjonalt og

Utdanningspolitisk plattform 2025

internasjonalt nivå for å styrke faglig bredde og relevans.

- Digitale hjelpemidler bør i større grad integreres i undervisningen, der det kan bidra til bedre læringsutbytte og undervisningskvalitet.
- Universitetet må utarbeide en standardisert løsning som sikrer at dokumenter er levert ut til studenter på en standardisert måte.

Kunstig intelligens

Å definere Generativ Kunstig Intelligens (KI) er ingen enkel oppgave. Likevel forsøker Universitetet i Helsinki (2024) å definere KI på følgende måte: "Generativ kunstig intelligens kan beskrives som en datateknologi som etterligner menneskelig intelligens, slik at maskiner autonomt kan fatte beslutninger og har evnen til å utføre kognitive oppgaver og løse problemer". Det er viktig å understreke betydningen av ordet "generativ" for å forklare at KI ikke bare kan tolke informasjon, men også benytter maskinlæringsteknikker for å skape nytt innhold som ligner på menneskeskapt materiale (Digital Norway, 2024).

Høyere utdanning står imidlertid overfor både utfordringer og muligheter med fremveksten av generativ kunstig intelligens (KI), spesielt tekstgeneratorer. Digitaliseringen har ført til økt bruk av KI blant både studenter og ansatte, og særlig KI-drevne tekstgeneratorer har fått stor oppmerksomhet. Disse verktøyene analyserer store mengder data, som publiserte tekster, for å forutsi sannsynlige ordsekvenser (Ryen, 2023). Dette skaper en betydelig utfordring, ettersom skriftlige arbeider er en sentral del av vurderingen i akademia. Samtidig kan slike verktøy også effektivisere både studenters og professorers arbeid. Denne teknologiske utviklingen påvirker ikke bare utdanningssektoren, men også samfunnet som helhet, og det er derfor avgjørende at institusjoner og enkeltpersoner tar en bevisst stilling til hvordan KI skal integreres i akademisk praksis.

En sentral målsetting i høyere utdanning er å utvikle enkeltpersoner som kan realisere potensialet i akkumulert kunnskap, håndtere ny teknologi effektivt og bidra til utviklingen av ny kunnskap for å møte samfunnets stadig mer komplekse utfordringer. Derfor er det avgjørende at vitenskapelig verk som er skapt med hjelp av KI, bygger på etterprøvable kunnskap av høy kvalitet.

Innenfor akademia er "det beste argumentet", støttet av solid datagrunnlag, selve kjernen i forskning av høy kvalitet (Kelle, 2006). Chater & Oaksford (2021) forklarer at resonnering leder til gode argumenter, og at argumentasjon innebærer å bruke språk for å overbevise andre om ens resonnement. Ifølge Kjøl (2021) definerer resonnering som "å tenke, reflektere, trekke fornuftige slutninger eller følge en tankegang på en logisk måte." Videre utgjør argumentasjon en av de mest verdifulle formene for akademisk diskurs, essensiell både i forskning og i akademisk skriving (Andrews, 2009).

Det sentrale poenget her er at KI-basert tekstgenerering ikke innebærer selvstendig tenkning

eller refleksjon. KI-modellen er byget på statistiske språkmodeller som er trent opp til å forutsi sannsynligheten for en gitt sekvens av ord i tekst (Muehmel, 2023; Ryen, 2023). KI kan derfor ikke resonere eller argumentere slik et menneske kan - den kan kun etterligne menneskelig språk og tankeprosesser.

Vitenskapelig kunnskap er kumulativ, og det er avgjørende at kunnskapsoppbyggingen skjer på riktige premisser. Derfor er det viktig å forstå og anvende KI på en ansvarlig måte i høyere utdanning. Et totalforbud mot KI er verken hensiktsmessig eller realistisk, da teknologien har stor nytteverdi inne akademisk arbeid. KI kan være et verdifullt verktøy for studenter i skriveprosessen, spesielt når det brukes som støtte for språkvask, analyse, datahåndtering og idéutvikling.

Samtidig bør KI ikke være det primære verktøyet for å generere akademiske besvarelser eller vitenskapelige verk. Det skal heller ikke brukes isolert for å produsere originalt forskningsinnhold. I stedet bør KI betraktes som et supplement i kunnskapsdannelsesprosessen, hvor det kan bidra til bedre innsikt uten å undergrave den akademiske integriteten. Når brukt riktig, kan KI forbedre læringsprosessen, men det er avgjørende at utdanningsinstitusjonen etablere tydelige retningslinjer for hvordan teknologien skal benyttes på en etisk og faglig forsvarlig måte.

StOr mener derfor at:

- KI bør brukes for å forbedre kvaliteten på høyere utdanning, men det må utvikles etiske retningslinjer for ansvarlig bruk i undervisningen og under eksamen.
- KI skal integreres i undervisningen for å styrke læring og fremme en teknologidreven utdanning.
- Vitenskapelig ansatte bør få opplæring i KI for å forstå bruken og utfordringene knyttet til KI i undervisning og eksamen (Blasius, 2023).
- Studentene bør få opplæring i trygg bruk av KI, med fokus på tekstgeneratorer.
- Opplæring i KI bør inkludere kritisk tenkning, kildehenvisning og vurdering av KI-generert informasjon.
- Retningslinjer må beskytte studenters personvern, data-sikkerhet og eierskap til egne data (Blasius, 2023).

Utdanningspolitisk plattform 2025

- KI kan brukes som et supplement i forskning, med retningslinjer som sikrer etterprøvbarehet og kvalitet i forskningsarbeidet.

Praksis og arbeidslivsrelevans

Høyere utdanning skal ikke kun anvendes til forskning, men også være relevant i arbeidslivet. Det er derfor viktig at innholdet i utdanningsprogrammene UiS tilbyr gir studentene den kompetansen arbeidslivet etterspør. Å styrke arbeidslivsrelevansen er et langsiktig arbeid som krever satsning og ressurser. Særlig er praksis i utdanningen et viktig supplement til arbeidet med arbeidslivsrelevans. Gjennom praksis kan studentene få anvendt kompetansen sin i møte med arbeidslivets krav og forventinger, samtidig som de kan få med seg verdifull erfaring og kunnskap inn i videre studier. UiS bør etterstrebe å tilby praksismuligheter til studenter i større grad enn i dag. Internasjonale studenter må også sikres praksisplass.

Praksis skal være studiepoenggivende, samtidig som det skal legges opp til et tett samarbeid mellom institusjonen og praksis som sikrer at studentene får et større læringsutbytte. Om nødvendig bør de ansatte hos bedriftene som får ansvaret med å følge opp studentene, få tilbud om kurs for å bli best mulig rustet til jobben.

StOr mener derfor at:

- Alle studenter skal tilbys mulighet for praksis.
- Eventuelle utgifter knyttet til praksisplass skal dekkes av UiS slik at man opprettholder retten til gratis høyere utdanning.
- UiS må legge til rette for at internasjonale studenter får praksisplass på lik linje med norske studenter.
- Internasjonale studenter bør få praksis i internasjonale, engelskspråklige eller norske bedrifter som legger til rette for engelsk, slik at man unngår språkproblemer.
- UiS skal legge til rette for flere praksisplasser gjennom økt samarbeid med arbeidsgivere i offentlig, ideell og privat sektor.
- Det i større grad skal legges til rette for at bachelor og masteroppgaver kan skrives i samarbeid med næringslivet, det offentlige eller det ideelle.
- Det bør være arrangementer der studenter møter aktører fra det private, offentlige og ideelle.
- Det bør være flere engelskspråklige arrangementer og konferanser ved UiS.
- UiS burde kunne kreditere relevant arbeid i både arbeidsliv og faglige organisasjoner forutsatt at utdanningsmål oppfylles.

Kvalitet i studiene

Kvalitetsarbeidet ved institusjonen er essensielt for å kunne opprettholde og forbedre studieprogrammene ved UiS. Kvalitetssystemet skal sikre den nødvendige oppfølgingen av feil og mangler. Kvaliteten på studieprogrammene kan sikres på ulike måter, men spesielt viktig er studentmedvirkning, kriterier for ansettelse av vitenskapelige ansatte og vekting av forskningskompetanse kontra pedagogisk kompetanse.

UiS skal ha et kvalitetssystem som oppfyller kravene til NOKUT og som setter studenten først, slik som alle universiteter til enhver tid er pålagt å gjøre i henhold til universitets- og høyskoleloven.

I kvalitetssystemet for utdanning presiseres det at “studentenes engasjement og medvirkning er særskilt viktig for kvalitetsutvikling”. Dette krever en sterk kultur for studentmedvirkning.

Studentmedvirkning er viktig for at studentene blir hørt i alle saker. De ansatte ved universitetet klarer ikke å få med seg alt som skjer i fra et studentperspektiv. For å skaffe studenter som vil bidra til å forberede kvalitetsarbeidet må kvalitetssystemet legge til rette for enklere rekruttering av studenter til ulike verv.

For å vise studentene at denne rollen er viktig for UiS og deres medstudenter må det opprettes en rollebeskrivelse som beskriver studentenes faktiske rolle i kvalitetsarbeidet. Studenter må inkluderes i kvalitetsarbeidet som gjøres i lys av deres tilbakemeldinger. Derfor er det viktig med definerte og tydelige tilbakemeldingssløyfer. Studentråd skal opprettes som vil fungere som en toveiskommunikasjon mellom studenter og ansatte.

StOr mener derfor at:

- Studenter må ha en aktiv rolle i kvalitetsarbeidet som utføres ved UiS.
- Det skal utarbeides rollebeskrivelse til alle verv studenter kan velges til.
- Studenter må få innsyn i kvalitetsarbeid som gjøres i forbindelse med deres tilbakemeldinger.

Appendix 1

Overordnede Krav til eksamens begrunnelse:

1. Klare Vurderingskriterier:
 - Tydelig definerte kriterier som danner grunnlaget for vurderingen.
2. Konstruktiv Tilbakemelding:
 - Identifikasjon av styrker og svakheter i studentens prestasjon.
3. Forståelige Kommentarer:
 - Kommentarer som er klare, presise og enkle å forstå.
4. Fremgangsveiledning:
 - Anvisninger om hvordan studenten kan forbedre seg på fremtidige oppgaver eller eksamener.
5. Konsistens:
 - Sikre at lignende feil og prestasjonsaspekter evalueres på en sammenhengende måte.
6. Positiv Forsterkning:
 - Inkludering av positive tilbakemeldinger for å oppmuntre studentene.
7. Referanse til læringsmål og læreplan:
 - Kobling mellom resultat og læreplanens mål og krav.
8. Poengoversikt:
 - I emner hvor eksamensresultatet beregnes ut ifra poengsum, skal det lages en detaljert beskrivelse av hver deloppgave som viser antall poeng oppnådd.

Referanser

- Andrews, R. (2009). *The Importance of Argument in Education*. Institute of Education, University of London.
- Blasius, J. (med Dixon, E.). (2023). *Guidebook for Student Unions—AI in Education* (First edition). Global Student Forum. https://www.globalstudentforum.org/wp-content/uploads/2023/09/Guidebook-for-Student-Unions-AI-in-Education_Final.pdf
- Chater, N., & Oaksford, M. (2021). Reasoning and Argumentation. I *Oxford Research Encyclopedia of Psychology*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190236557.013.805>
- Digital Norway. (2024). *Hvordan bruke generativ kunstig intelligens?* Digital Norway. <https://digitalnorway.com/kurs/hvordan-bruke-generativ-kunstig-intelligens/>
- Gallagher, S. E., & Savage, T. (2023). Challenge-Based Learning in Higher Education: An Exploratory Literature Review. *Teaching in Higher Education*, 28(6), 1135–1157. <https://doi.org/10.1080/13562517.2020.1863354>
- KD. (2006, desember 15). *St.meld. Nr. 16 (2006-2007)—Tidlig innsats for livslang læring* [Kunnskapsdepartementet]. Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-16-2006-2007-/id441395/>
- KD. (2022, september 23). *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032* [Stortingsmelding]. Regjeringen.no; regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-5-20222023/id2931400/>
- KD. (2023, mars 24). *Meld. St. 14 (2022–2023)—Utsyn over kompetansebehovet i Norge* [Stortingsmelding]. Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-14-20222023/id2967608/>
- Kelle, U. (2006). Combining Qualitative and Quantitative Methods in Research Practice: Purposes and Advantages. *Qualitative Research in Psychology*, 3(4), 293–311.

<https://doi.org/10.1177/1478088706070839>

Kjøll, G. (2021, november 8). *Resonnere*. Store norske leksikon. <https://snl.no/resonnere>

Lov om universiteter og høyskoler (2005). <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15>

Malmqvist, J., Rådberg, K. K., & Lundqvist, U. (2015). Comparative analysis of challenge-based learning experiences. *Proceedings of the 11th International CDIO Conference, Chengdu University of Information Technology, Chengdu, Sichuan, PR China, 8*, 87–94.

Muehmel, K. (2023, juli 7). *What Is a Large Language Model, the Tech Behind ChatGPT?*
<https://blog.dataiku.com/large-language-model-chatgpt>

Ryen, T. (2023, november 3). *Kunstig Intelligens og Fremtidens Utdanning* [Power Point Presentasjon]. University of Helsinki. (2024). *A free online introduction to artificial intelligence for non-experts*. Elements of AI. <https://www.elementsofai.com/>

Utdanningsavdelingen ved UiS. (2023). *Kvalitetssystem for utdanning—Kvalitetsarbeid ved UiS*. Universitet i Stavanger. <https://www.uis.no/sites/default/files/2023-06/Kvalitetssystem%20for%20utdanning%20systembeskrivelse.pdf>